

STATSUTSKOTTETS BETÄNKANDE 15/1998 rd

Regeringens proposition med förslag till lag om ändring av inkomstskattelagen

INLEDNING

Remiss

Riksdagen remitterade den 21 april 1998 proposition 28/1998 rd med förslag till lag om ändring av inkomstskattelagen till statsutskottet för beredning.

Motioner

I samband med propositionen har utskottet behandlat följande motioner:

- lagmotion 64/1996 rd (Matti Saarinen /sd m.fl.) med förslag till lag om ändring av 23 § inkomstskattelagen,
- lagmotion 67/1996 rd (Mikko Elo /sd m.fl.) med förslag till lag om ändring av 38 § inkomstskattelagen,
- lagmotion 2/1997 rd (Ola Rosendahl /sv m.fl.) med förslag till lag om ändring av 32 § inkomstskattelagen,
- lagmotion 12/1997 rd (Tuija Pohjola /sd m.fl.) med förslag till lag om upphävande av 96 § 2—8 mom. inkomstskattelagen,
- lagmotion 14/1997 rd (Pekka Kuosmanen /saml m.fl.) med förslag till lag om ändring av 42 § inkomstskattelagen,
- lagmotion 17/1997 rd (Markku Pohjola /sd m.fl.) med förslag till lag om ändring av 57 § inkomstskattelagen,
- lagmotion 21/1997 rd (Pia Viitanen /sd m.fl.) med förslag till lag om ändring av 31 § inkomstskattelagen,
- lagmotion 87/1997 rd (Sakari Smeds /fkf) med förslag till lag om ändring av 67 § inkomstskattelagen,
- lagmotion 97/1997 rd (Kyösti Karjula /cent) med förslag till lag om ändring av inkomstskattelagen,
- lagmotion 103/1997 rd (Jaakko Laakso /vänt m.fl.) med förslag till lag om ändring av 31 § inkomstskattelagen,
- lagmotion 112/1997 rd (Sakari Smeds /fkf m.fl.) med förslag till lag om ändring av 57 § inkomstskattelagen,
- lagmotion 132/1997 rd (Kyösti Karjula /cent m.fl.) med förslag till lag om temporär ändring av 54 § inkomstskattelagen,
- lagmotion 135/1997 rd (Tauno Pehkonen /fkf m.fl.) med förslag till lag om ändring av 58 § inkomstskattelagen,
- lagmotion 3/1998 rd (Olavi Ala-Nissilä /cent m.fl.) med förslag till lag om ändring av 93 § inkomstskattelagen,
- lagmotion 5/1998 rd (Aapo Saari /cent m.fl.) med förslag till lag om sysselsättningsavdrag för hushållsarbete,
- lagmotion 21/1998 rd (Pekka Leppänen /vänt m.fl.) med förslag till lag om ändring av 127 § inkomstskattelagen,
- lagmotion 24/1998 rd (Jouko Jääskeläinen /fkf m.fl.) med förslag till lag om ändring av 14 och 105 a § inkomstskattelagen,
- lagmotion 29/1998 rd (Mikko Kuoppa /vgr m.fl.) med förslag till lag om ändring av 105 a § inkomstskattelagen,
- lagmotion 30/1998 rd (Veijo Puhjo /vgr m.fl.) med förslag till lag om ändring av 124 § inkomstskattelagen,

- lagmotion 39/1998 rd (Esko-Juhani Tennilä /vgr m.fl.) med förslag till lag om ändring av 66 § inkomstskattelagen,
- lagmotion 48/1998 rd (Marjatta Vehkaoja /sd m.fl.) med förslag till lag om ändring av 92 § inkomstskattelagen
- lagmotion 54/1998 rd (Liisa Hyssylä /cent) med förslag till lag om ändring av inkomstskattelagen.

I detta sammanhang har utskottet även behandlat följande hemställningsmotioner:

- hemställningsmotion 34/1997 rd (Maria Kaisa Aula /cent) om ett avdrag för sysselsättningen inom hushållet,
- hemställningsmotion 35/1997 rd (Maria Kaisa Aula /cent) om införande av ett system med basinkomst inom beskattningen,
- hemställningsmotion 36/1997 rd (Jouko Jääskeläinen /fkf m.fl.) om rätt till skatteavdrag för kostnader för arbete som man låtit utföra i hemmet,
- hemställningsmotion 40/1997 rd (Ossi Korteniemi /cent) om ändring av studerandenas beskattning så att den uppmuntrar till arbete,
- hemställningsmotion 44/1997 rd (Maija-Liisa Lindqvist /cent m.fl.) om rätt till skatteavdrag för lön för hushållsarbete,
- hemställningsmotion 48/1997 rd (Tuija Nurmi /saml) om rätt till skatteavdrag för lön för hushållsarbete,
- hemställningsmotion 49/1997 rd (Tuija Nurmi /saml) om lindrad beskattning av pensionärer,
- hemställningsmotion 53/1997 rd (Erkki Puliainen /gröna) om ändrad beskattning av flis för värme- och elproduktion,
- hemställningsmotion 54/1997 rd (Päivi Räsänen /fkf m.fl.) om rätt till skatteavdrag för hushållens lönekostnader,
- hemställningsmotion 57/1997 rd (Sakari Smeds /fkf) om stöd för vårdarbete i hemmet med hjälp av skattelättnader,
- hemställningsmotion 14/1998 rd (Olavi Alanissilä /cent) om revidering av förvärvsinkomstbeskattningen,
- hemställningsmotion 16/1998 rd (Jouko Jääskeläinen /fkf m.fl.) om skatteavdragsrätt för arbete i hushåll i samtliga län,
- hemställningsmotion 17/1998 rd (Jouko Jääskeläinen /fkf m.fl.) om beviljande av familjeskattekort,
- hemställningsmotion 23/1998 rd (Jaakko Laakso /vänst) om reviderad beskattning av kapital- och förvärvsinkomster,
- hemställningsmotion 24/1998 rd (Maija-Liisa Lindqvist /cent) om skrinläggning av planerna att beskatta allmännyttiga organisationer,
- hemställningsmotion 27/1998 rd (Iivo Polvi /vänst) om rätt till skatteavdrag för räntor på lån till följd av borgensförbindelser,
- hemställningsmotion 31/1998 rd (Päivi Räsänen /fkf) om utredning av ett familjespecifikt beskattningssystem.

Behandling i delegation

Ärendet har beretts i statsutskottets skattedelegation.

Sakkunniga

Skattedelegationen har hört minister Jouko Skinnari, regeringsrådet Hannele Ranta-Lassila och finansrådet Immo Pohjola, finansministeriet

- överinspektör Tuula Hakola, skattestyrelsen
- avdelningschef Antti Arola, Folkpensionsanstalten
- ecklesiastikrådet Matti Halttunen, Kyrkostyrelsen
- sakkunniga Hannele Taatila, Finlands Kommunförbund
- ordförande Antti Rantalainen, Bokföringsbyråernas Förbund
- styrelsemedlemmen Urpo Salo, Bokföringsbyråernas Förbund
- medlemmen i skattearbetsgruppen Esko Tuominen, CGR-föreningen
- direktören för juridiska ärenden Vesa Korpele, Skattebetalarnas Centralförbund
- direktör Tero Honkavaara, Industrins och Arbetsgivarnas Centralförbund rf
- vice verkställande direktör Pauli K. Mattila, Centralhandelskammaren
- direktör Esko Kiviranta, Centralförbundet för lant- och skogsbruksproducenter MTK
- ekonom Helena Pentti, Finlands Fackförbunds Centralorganisation rf

- chefsekonom Matti Koivisto, Tjänstemanna-centralorganisationen FTFC rf
- utredningschef Olli Saariaho, Akava rf
- lektor Pentti Rönkkö, Tammerfors universitet
- professor Edward Andersson

- professor Heikki Niskakangas
- professor Kari S. Tikka.

Företagarna i Finland ry har lämnat ett skriftligt utlåtande i ärendet.

PROPOSITIONEN OCH MOTIONERNA

Propositionen

Regeringen föreslår att skatteskalorna justeras i enlighet med proposition 25/1998 rd från början av 1999 och att inkomstskattelagen ändras enligt föreliggande proposition.

Enligt förslaget skall maximibeloppet för förvärvsinkomstavdraget i kommunalbeskattningen och avdraget för inkomstens förvärvande höjas.

Den så kallade anskaffningsutgiftspresumtionen, som tillämpas när den skattskyldiges överlåtelsevinst räknas ut, föreslås bli sänkt från 30 till 20 procent. Dessutom föreslås en justering av systemet för att fastställa tidpunkten då aktier förvärvas i samband med ombildning av företag.

Avkastningsprocenten som skall tillämpas då kapitalinkomstandelen av dividender räknas ut föreslås bli sänkt. En strukturell ändring föreslås i beräkningen av kapitalinkomstandelen. Kapitalets avkastningsnivå skall enligt förslaget sänkas från 15 till 13,5 procent. I finansministeriets beslut om grunderna för beskattningsvärdet av affärsaktier föreslås en ändring som går ut på att dividenden inte dras av från nettotillgångarna vid uträkningen av aktiens matematiska värde. Bestämmelsen om avdrag av delägarlån från värdet på aktierna föreslås bli ändrad i fråga om tidpunkten för avdraget och bestämmelsens räckvidd.

Bestämmelserna om beskattningen av delägarlån skall enligt förslaget tillämpas på penninglån som en fysisk person har tagit i ett aktiebolag under skatteåret och som inte har återbetalats vid utgången av skatteåret, om den skattskyldige eller hans familjemedlemmar äger minst 10 procent av aktierna i bolaget. Delägarlån skall betraktas som låntagarens skattepliktiga kapitalinkomst. Det är den skattskyldige betalar tillbaka lånet skall han ha rätt att dra av det betalade beloppet från sina kapitalinkomster, förutsatt att lånet återbetalas senast det femte året efter det år det togs.

Dessutom föreslås vissa tekniska ändringar i inkomstskattelagen.

Lagen skall med vissa undantag tillämpas för första gången vid beskattningen för 1999.

Motionerna

De behandlade lagmotionerna innehåller dels sådana förslag till ändringar i inkomstskattelagen som har direkt anknytning till regeringens ändringsförslag, dels sådana förslag till ändringar som indirekt hör samman med regeringens ändringsförslag eller med andra ändringsförslag som ingår i de aktuella lagmotionerna.

I hemställningsmotionerna ingår flera förslag med direkt anknytning till regeringens ändringsförslag eller ändringsförslagen i lagmotionerna.

UTSKOTTETS STÄLLNINGSTAGANDEN

Motivering

Av de orsaker som nämns i propositionen och med stöd av erhållen utredning finner utskottet lagförslaget nödvändigt och tillstyrker det.

När överlåtelsevinsten räknas ut dras från överlåtelsepriset av summan av den icke avskrivna delen av anskaffningsutgiften för egendomen och utgifterna för vinstens förvärvande. Den skattskyldige kan dock i stället från den faktiska anskaffningsutgiften och kostnaderna för överlåtelsen dra av den så kallade anskaffningsutgiftspresumtionen, som är 30 procent av egendomens överlåtelsepris om egendomen har förvärvats 1989 eller senare, och 50 procent om egendomen har förvärvats före 1989.

Den anskaffningsutgiftspresumtion som tillämpas vid uträkningen av beskattningsbar överlåtelsevinst föreslås bli sänkt så att presumtionen för egendom anskaffad 1989 eller därefter blir 20 i stället för 30 procent.

Syftet med propositionen är att skärpa beskattningen av överlåtelsevinster. Effekten på skatteintäkterna rör sig kring några tiotals miljoner mark 1999. Enligt propositionens motivering tilltar effekten under senare år eftersom allt fler överlåtelsesituationer kommer att omfattas av den sänkta anskaffningsutgiftspresumtionen.

I många fall är det problematiskt eller rentav omöjligt att reda ut hela det faktiska anskaffningspriset för en länge ägd egendomspost. Speciellt problematiskt är det till exempel då de aktier som överlåts är sådana som ägaren har fått i stället för tidigare aktier och som nu är aktier i ett annat bolag till följd av olika ägarregleringar. Under den senaste tiden har det i praktiken förekommit fall med flera ägarregleringar. Detta har lett till att det inte varit enkelt, ibland komplett omöjligt, att reda ut det faktiska anskaffningspriset för de aktier den skattskyldige nu äger och överlåter.

Problem med att reda ut det riktiga anskaffningspriset uppkommer också i fråga om fastigheter där ägaren i tiden fått marken som en del av en större helhet och/eller den byggnad som skall överlåtas har byggts om i flera repriser under årens lopp.

I situationer av ovan relaterad typ är det såväl för den skattskyldige som skattemyndigheterna svårt eller omöjligt att på ett tillförlitligt sätt utreda det faktiska anskaffningspriset.

Enligt propositionen är anskaffningsåret avgörande för tillämpningen av en anskaffningsutgiftspresumtion på 50 procent. Enligt förslaget berättigar för närvarande en ägartid på ungefär tio år till en större anskaffningsutgiftspresumtion, men eftersom anskaffningsåret 1989 nämns i lagen kommer den lägre anskaffningsutgiftspresumtionen i fortsättningen att gälla för allt flera överlåtelsevinster.

Utskottet godtar regeringens förslag till sänkning av anskaffningsutgiftspresumtionen från 30 till 20 procent och till skärpning av beskattningen av överlåtelsevinster i detta sammanhang. Utskottet anser det emellertid inte vara ändamålsenligt att den tid egendomsposter skall ägas för att anskaffningsutgiftspresumtionen på 50 procent skall kunna tillämpas på dem, fortgående förlängs i framtiden. Utskottet föreslår därför i enlighet med propositionen att situationen 1999, dvs. en ägartid på ungefär tio år, skall berättiga till 50 procents anskaffningsutgiftspresumtion också i framtiden.

Utskottet föreslår att denna ändring görs i 46 § 1 mom. inkomstskattelagen.

Enligt propositionen skall 24 § 4 mom. tillämpas räknat från skatteåret 1998. Från skatteförvaltningens sida har man uttryckt förhoppningen att bestämmelsen kunde träda i kraft så att den också gäller skatteåret 1997, varvid lagrummet också skulle gälla ombildandet av Tammerfors telefonandelslag till ett aktiebolag. Finansministeriet har i sitt utlåtande omfattat skatteförvaltningens syn. Utskottet föreslår att denna ändring görs i lagens ikraftträdelsebestämmelse.

Utskottet påpekar att när den kommunala beskattningen drabbar mycket små inkomster och minimiförmånerna inom den sociala tryggheten blir det i allt större utsträckning nödvändigt för folk att ty sig till utkomststöd och att utkomststöd också behövs för att skatterna skall kunna betalas. Situationen är svår och otillfredsställande i synnerhet när det gäller låga inkomst-

nivåer. Utskottet framhåller att förberedelserna för en revidering och samordning av beskattningen och den sociala tryggheten redan länge har pågått. Syftet med den är att beskattningen inte skall drabba minimiförmånerna och att den skall uppmuntra till arbete. Enligt utskottet bör regeringen inte ge upp sitt mål att nå bättre konkreta resultat i denna fråga.

Utskottet föreslår att ett uttalande i saken godkänns (*Utskottets förslag till uttalande*).

I fråga om motionerna intar utskottet en negativ hållning.

Förslag till beslut

Utskottet föreslår vördsamt

att lagförslaget i övrigt godkänns enligt regeringens proposition men att 46 § och ikraftträdelsebestämmelsen godkänns med ändringar (Utskottets ändringsförslag)

Utskottets ändringsförslag

46 §

Uträkning av överlåtelsevinst

Vinsten av egendomsöverlåtelse räknas ut så att från överlåtelsepriset dras av det sammanlagda beloppet av den icke avskrivna delen av anskaffningsutgiften för egendomen och utgifterna för vinstens förvärvande. Det belopp som skall dras av utgör för annan skattskyldig än samfund samt öppet bolag och kommanditbolag alltid dock minst 20 procent och, om den egendom som

Utskottets förslag till uttalande

att lagförslagen i lagmotionerna 64/1996 rd, 67/1996 rd, 2/1997 rd, 12/1997 rd, 14/1997 rd, 17/1997 rd, 21/1997 rd, 87/1997 rd, 97/1997 rd, 103/1997 rd, 112/1997 rd, 132/1997 rd, 135/1997 rd, 3/1998 rd, 5/1998 rd, 21/1998 rd, 24/1998 rd, 29/1998 rd, 30/1998 rd, 39/1998 rd, 48/1998 rd och 54/1998 rd förkastas samt

att hemställningsmotionerna 34/1997 rd, 35/1997 rd, 36/1997 rd, 40/1997 rd, 44/1997 rd, 48/1997 rd, 49/1997 rd, 53/1997 rd, 54/1997 rd, 57/1997 rd, 14/1998 rd, 16/1998 rd, 17/1998 rd, 23/1998 rd, 24/1998 rd, 27/1998 rd och 31/1998 rd förkastas och

att ett uttalande i saken godkänns (Utskottets förslag till uttalande).

skall överlätas har varit hos överlåtaren i minst 10 års tid, minst 50 procent av överlåtelsepriset.

Ikraftträdelsebestämmelsen

(1 och 2 mom. som i RP)

Bestämmelserna i 24 § 4 mom. och 92 § 11 punkten tillämpas dock från och med ingången av skatteåret 1997 samt (*utesl.*) 53 a §, 58 § 7 mom. samt 143 § 7 mom. från och med ingången av skatteåret 1998.

Riksdagen förutsätter att regeringen fortsätter arbetet på en revidering och samordning av beskattningen och den sociala tryggheten i synnerhet när det gäller låga inkomstnivåer.

Helsingfors den 4 juni 1998

I den avgörande behandlingen deltog

vordf. Kari Rajamäki /sd
medl. Olavi Ala-Nissilä /cent
Ulla Anttila /gröna
Pirjo-Riitta Antvuori /saml
Timo Ihamäki /saml
Bjarne Kallis /fkf
Timo Laaksonen /vänst
Markku Lehtosaari /cent
Håkan Malm /sv
Mats Nyby /sd
Arja Ojala /sd

Jukka Roos /sd
Kimmo Sasi /saml
Oiva Savela /saml
Marja-Liisa Tykkyläinen /sd
Jukka Vihriälä /cent
suppl. Arto Lapiolahti /sd
Pekka Leppänen /vänst
Markku Pohjola /sd
Matti Saarinen /sd
Kari Uotila /vänst.

RESERVATION

Beskattningen bör revideras på sysselsättnings villkor

Regeringens propositioner med förslag till skattelagar för 1999 och delvis 1998 går vidare på regeringens vedertagna linje. Den samlade effekten av propositionerna är en viss minskning av det sammantagna skatteuttaget, som dock kvarstår på samma nivå som de största skatteuttagen under förra årtiondet.

Regeringens skattelinje förbättrar inte sysselsättningsläget. Linjen leder till större social ojämlikhet, den ger inte kommunerna likvärdiga förutsättningar att producera tjänster, den åsidosätter möjligheten att utnyttja inhemsk torv som energikälla och den innebär att miljöstyrningen ges en ännu svagare ställning i energibeskattningsen.

Vi föreslår att möjligheten att lindra beskattningen av förvärvsinkomster skall utnyttjas med större beslutsamhet än vad regeringen visar och att lindringen framför allt skall komma lågavlönade och människor med små och medelstora inkomster till del. Vi förutsätter att staten fullt ut ersätter kommunerna för de skatteinkomster de härigenom går miste om. Vi godkänner inte i dagens läge att, såsom regeringen föreslår, lindringarna inte skall gälla dem som får grundtrygghetsförmåner såsom moderskaps- och sjukdagpenning eller dem som är beroende av utkomstskydd för arbetslösa eller arbetsmarknadsstöd. Beskattningen och minimiförmånerna inom den sociala tryggheten måste först revideras och samordnas.

Beskattningen av arbete kan lindras genom ändringar inom beskattningen. Vi kan emellertid inte godkänna att regeringen föreslår att den inhemska torven skall utsättas för de överlägset största skärpningarna av energiskatten. Inte heller kan vi godkänna att sådana verksamhetsområden som växthusproduktionen drabbas av en alldeles särskilt sträng beskattning.

Regeringen föreslår att förvärvsinkomstavrdraget vid kommunalbeskattningen skall höjas utan att samtidigt fullt ut ersätta kommunerna för deras skatteförluster.

Urvattningen av avdraget för arbetsresor måste återtas

På förslag av regeringen höjdes den undre gränsen för självriskan i avdraget för arbetsresor till 3 000 mark och den övre gränsen höjdes med 4 000 mark. Skatterna steg härigenom med 110 miljoner mark. Samtidigt föreslog regeringen en höjning av skatterna på bränsle med sammanlagt 820 miljoner mark och en höjning av momsen för kollektivtrafiken. Avdraget för arbetsresor har varit i stort sätt oförändrat över tio år, vilket i verkligheten innebär att det har minskat med hälften. Nu då arbetsförhållandena är kortare än tidigare och då i synnerhet i glesbygden inga kollektivtrafikförbindelser finns, är det fullkomligt omotiverat att ytterligare urvattna avdraget för arbetsresor.

Vi anser att den undre gränsen för avdraget bör sänkas till 2 700 mark och den övre gränsen höjas med 4 000 mark till 24 000 mark. Härigenom görs tröskeln lägre att söka anställning i kortvariga arbetsförhållanden.

Skattelindring för dem som har små och medelstora inkomster

Regeringen föreslår att den kommunala beskattningens förvärvsinkomstavrdrag inte alls skall gälla till exempel sjuk- och moderskapspenningen, arbetsmarknadsstödet och grunddagpenningen vid arbetslöshet. Då regeringen inte samtidigt kommer fram med något förslag om justering av grundtrygghetsförmånerna, leder dessa skattebeslut i praktiken till en vidgning av de sociala klyftorna. Undertecknade kan inte godkänna ett sådant förfarande. Vi föreslår att förvärvsinkomstavrdraget utsträcks också till ovan nämnda sociala förmåner.

Vi föreslår att maximibeloppet för förvärvsinkomstavrdraget (125 a §) höjs till 10 000 mark. När inkomsterna stiger över 90 000 mark, inte 75 000 mark som regeringen föreslår, blir avdraget mindre. Vi föreslår en minskning på 5 procent i stället för regeringens förslag på 3 procent. För årsinkomster på klart under 300 000 mark, inte 361 000 mark som i regeringens förslag, får avdrag inte längre göras.

Staten skall fullt ut kompensera kommunerna för förvärvsinkomstavrdraget i kommunalbeskattningen.

Rätt till skatteavdrag för hushållsarbete i hela landet

För att förbättra hushållens sysselsättningsmöjligheter föreslår vi att rätten till skatteavdrag utvidgas till att gälla hela landet. Enligt vårt förslag skall en skattskyldig kunna avdra 30 procent från skatterna för de kostnader som åsamkats honom genom att han låtit någon annan utföra tjänster i samband med underhåll av hans hushåll och vård av hans familjemedlemmar. Avdragets maximibelopp är 10 000 mark per hushåll per år. Avdraget görs i första hand från inkomstskatten till staten. Den del som inte avdragits från statsskatten avdras från kommunalbeskattningen.

Rätten till skatteavdrag för hushållsarbete gäller nu endast i en del av landet och avdraget uppgår till 5 000 mark. Det finns inget skäl för att på detta sätt differentiera inkomstbeskattningen enligt människornas boningsort.

Genom rätten till skatteavdrag kan sysselsättningen förbättras, familjernas vardag underlättas och den ekonomiska gråzonen bättre hållas under kontroll.

Ny regionalpolitik med hjälp av stimulerande skattebeslut

Flyttningsrörelsen har under de senaste åren varit mycket kraftig. Befolkningen och arbetsplatserna håller på att koncentreras till ett fåtal stora centra. Nackdelarna med flyttningsrörelsen och kostnaderna för den syns redan tydligt. I de stora centrumen måste flera skolor, daghem och bostäder byggas. Samtidigt står tomma byggnader kvar när människorna lämnar sina hemorter.

Det är viktigt att hela landet är bebott. Landskapen har kompetens, möjligheter och resurser som kan utnyttjas för att bevara de nuvarande och skapa nya arbetsplatser. Tack vare datortekniken utgör avstånd inte längre något hinder för arbete.

Informationssamhället behöver en ny regionalpolitik och mera egna initiativ och större resurser. Den nya regionalpolitiken måste bygga på stimulans. För detta behövs beskattningsåtgärder av ny typ riktade direkt mot dem som bor i regionen eller flyttar dit.

Ett regionalt differentierat avdrag från den statliga inkomstskatten kunde vara en lämplig morot. På detta sätt kunde landskapen få tillbaka en del av den befolkning och kompetens som den ålders- och utbildningsmässigt selektiva flyttningsrörelsen har fört bort. Avdraget bör vara neutralt i fråga om arten av verksamhet och progressivt så att det stimulerar till effektiv och inkomstbringande verksamhet.

Förslag

På grund av ovanstående föreslår vi

*att lagförslaget i utskottets betänkande godkänns med ändringar (**Reservationens ändringsförslag**),*

att lagmotion 511998 med förslag till lag om sysselsättningsavdrag för hushållsarbete godkänns och

*att två uttalanden godkänns (**Reservationens förslag till uttalande**).*

*Reservationens ändringsförslag***Lag****om ändring av inkomstskattelagen**

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i inkomstskattelagen av den 30 december 1992 (1535/1992) 24 § 4 mom., 42 §, 46 § 1 mom., 58 § 6 mom., 92 § 11 punkten, 93 § 1 mom., 95 § 1 mom. 1 punkten, 105 a § 2 mom. och 143 § 7 mom., av dessa lagrum 42 § sådan den lyder i lagar 1465/1994, 1126/1996 och 1383/1997, 93 § 1 mom. sådant det lyder i lag 1263/1997, 95 § 1 mom. 1 punkten och 105 a § sådana de lyder i nämnda lag 1126/1996 och 143 § 7 mom. sådant det lyder i lag 1389/1995, samt

fogas till lagen nya 53 a och 54 c § samt till 58 §, sådan den lyder delvis ändrad i lagarna 1502/1993, 1333/1995 samt i nämnda lag 1126/1996, ett nytt 7 mom. som följer:

24, 42, 46, 53 a, 54 c, 58 och 92 §
(som i StaUB)

93 §
(som i LM 3/1998 rd)

95 §
(som i StaUB)

105 a §

Förvärvsinkomstavdrag vid kommunalbeskattningen. Vid kommunalbeskattningen görs från den skattskyldiges nettoförvärvsinkomst, sjukdagpenning- och moderskapspenning samt utkomststödets grunddagpenning och arbetsmarknadsstödet ett förvärvsinkomstavdrag vid kommunalbeskattningen. Avdraget räknas på den skattskyldiges sjukdagpenning och moderskapspenning, utkomststödets grunddagpenning och arbetsmarknadsstödet samt hans skattepliktiga löneinkomst, förvärvsinkomst av annat arbete, uppdrag eller tjänst som utförts för en annans räkning, förvärvsinkomstandel av utdelningsbar företagsinkomst samt förvärvsinkomstandel av näringsverksamhet eller jordbruk för delägare i sammanslutning.

Avdraget utgör 20 procent av det belopp varmed inkomsterna överstiger 15 000 mark. Avdraget är dock högst 10 000 mark. När den skattskyldiges förvärvsinkomst överstiger 90 000

mark, minskar avdraget med 5 procent av det belopp med vilket nettoförvärvsinkomsten överstiger 90 000 mark.

143 §
(som i StaUB)

Ikraftträdelsebestämmelsen

(1 mom. som i StaUB)

Lagen tillämpas för första gången vid beskattningen för 1999. Bestämmelserna i 53 a och 54 c § tillämpas på delägarlån som tagits den 1 januari 1999 eller därefter.

(3 mom. som i StaUB)

Reservationens förslag till uttalande

1. Riksdagen förutsätter att regeringen med det snaraste utreder och lämnar till riksdagen en proposition om avdrag vid den statliga inkomstbeskattningen vars storlek beror på boningsortens avlägsenhet och läge.

2. Riksdagen förutsätter att staten fullt ut kompenserar kommunerna för förvärvsinkomstavdraget vid kommunalbeskattningen.

Helsingfors den 4 juni 1998

Olavi Ala-Nissilä /cent
Jukka Vihriälä /cent

Markku Lehtosaari /cent
Bjarne Kallis /fkf